

Asia: VN/27287/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Palvelualojen työnantajat Palta kiittää valtiovarainministeriötä mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä huoltovarmuusmaksun muuttamiseksi. Palta on EK:n toiseksi suurin jäsenliitto, ja edustamme noin 2 600 eri palvelualoilla toimivaa jäsentämme, ml. monipuolisesti liikenne- ja logistiikka-alan toimijoita. Yksityiset palvelut tuottavat noin 40 prosenttia Suomen BKT:stä ja työllistävät yli miljoona suomalaista.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan huoltovarmuusmaksua muutettavaksi siten, että vuositason tuotto nousee 36 miljoonasta eurosta 92 miljoonaan euroon vuoden 2026 tasossa. Tuoton korotus kerättäisiin sähköstä, jonka huoltovarmuusmaksua nostettaisiin 0,013 sentistä 0,085 senttiin kilowattitunnilta molemmissa sähköveroluokissa. Lisäksi liikenne- ja lämmityspolttoaineiden huoltovarmuusmaksun tasoja muutettaisiin loogisemmaksi siten, että näiden kokonaistuotto ei muuttuisi.

Palta pitää vallitsevassa maailmanpoliittisessa tilanteessa olennaisen tärkeänä, että huoltovarmuustyölle varataan riittävä rahoitus. Siksi on tärkeää ja kannatettavaa, että siltä osin kuin huoltovarmuusmaksut ja muut huoltovarmuustoiminnan omat tulot eivät riitä kattamaan huoltovarmuusrahaston menoja, vaje rahoitetaan valtion budjetista.

Huoltovarmuuden turvaamista ja Huoltovarmuuskeskusta koskevassa lausunnossaan Elinkeinoelämän keskusliitto EK nosti esiin kysymyksen, onko huoltovarmuusmaksun korottaminen pitkällä aikavälillä riittävä toimi turvaamaan rahoitus kestäväällä tavalla. Maksun nykyisten rahoituslähteiden kuluttajahinnat ovat pidemmällä aikavälillä Suomessa nousseet jo voimakkaasti ja fossiilisissa tuotteissa on nousupainetta myös pidemmällä aikavälillä tästä eteenpäin. Esitetty

huoltovarmuusmaksun korotus lisäisi osaltaan painetta entisestään. Siksi Palta tukee EK:n ehdotusta harkita sitä, tulisiko tässä vaiheessa tehdä vähintään suunnitelma siitä, milloin rahoitukseen tulisi löytää pitkäaikainen, huoltovarmuuden rahoituksen kestäväällä tavalla turvaava ratkaisu.

Huoltovarmuusmaksun korotuksen osoittaminen yksinomaan sähköön on ristiriidassa Suomen ilmastopolitiikan tavoitteiden kanssa, sillä sähköistyminen ja puhdas sähkö ovat keskeisiä puhtaan siirtymän ja potentiaalisen talouskasvun edellytyksiä. Lisäksi korotuksen kohdistaminen käytännössä vain yhteen energiamuotoon ei ole perusteltua suhteessa nykytilaan, jossa huoltovarmuusmaksua kerätään useista eri polttoaineista. Palta ehdottaa sähköpainotuksen keventämistä.

Palta korostaa, että sähköön kohdistettava korotus tulee painottaa alennettuun sähköveroluokkaan II. Esitysluonnoksen ehdotus tasasuuruudesta korotuksesta molemmille sähköveroluokille on epäoikeudenmukainen, sillä useimmat palveluyritykset maksavat nykyisin 45-kertaa korkeampaa sähköveroa kuin teollisuusyritykset.

Palvelualojen korkeampi sähköverotaakka on ongelmallista muun muassa erityisen sähköintensiivisille virkistys- ja tapahtuma-aloille. Esimerkiksi esittäviä taiteita palvelevissa toiminnoissa sähkökulujen osuus liikevaihdosta on ylivoimaisesti suurempi kuin millään muulla toimialalla Suomessa. Lisäksi sähköintensiivisiä palveluita ovat esimerkiksi datakeskuksia pyörittävät yritykset.

Pidemmän aikavälin tavoitteena tulee Suomessa olla vain yksi sähköveroluokka kaikille yrityksille. Tämä olisi selkeä, toimialaneutraali ja tulevaisuuteen katsova ratkaisu. Ensimmäisenä vaiheena, ja kunnes kaikille yrityksille yhteinen sähköveroluokka saadaan toteutettua, tulee hyödyntää muut käytettävissä olevat keinot verorasituksen tasaamiseksi eri toimialojen välillä. Näihin kuuluu huoltovarmuusmaksun painottaminen alennettuun sähköveroluokkaan II.

Rauhamäki Tatu
Palvelualojen työnantajat Palta ry.

Paloneva Mikko
Palvelualojen työnantajat Palta ry.